

Liane Moriarty

Appels vallen
niet

A.W. Bruna Uitgevers

Proloog

De fiets lag langs de kant van de weg onder een eik, het stuur stak omhoog in een vreemde hoek, alsof iemand hem met woeste kracht van zich af gesmeten had.

Het was zaterdagochtend, de vijfde dag van een hittegolf, en het was nog vroeg. Door de hele staat woedden meer dan veertig hardnekkige bosbranden. Zes steden hadden acute evacuatiewaarschuwingen uitgevaardigd, maar hier, in de buitenwijken van Sydney, was er alleen gevaar voor astmapatiënten, die het advies kregen om binnen te blijven. De rooknevel die de stad omhulde was boosaardig geel-grijs van kleur, zo dik als Londense mist.

Het was stil in de lege straten, los van het dreinen van kreukels. Mensen sliepen nog, na rusteloze, hete nachten vol verwarrende dromen, terwijl vroege vogels geeuwend met hun duim over het schermpje van hun telefoon scrolde.

De afgedankte fiets was splinternieuw. Het was er een van het type dat in advertenties 'vintage damesfiets' werd genoemd: mintgroen, zeven versnellingen, een bruinleren zadel en een witte rieten mand. Het soort fiets dat thuis hoort in de koele, frisse lucht van een Europees bergdorp, met op je hoofd een zachte baret in plaats van een veiligheidshelm, en een stokbrood onder je arm.

Vier groene appels lagen verspreid in het droge gras onder de boom alsof ze uit de mand van de fiets waren gerold.

Een familie zwarte bromvliegen zat op verschillende punten op de zilveren spaken van de fiets, zo stil dat ze wel dood leken.

De auto, een Holden Commodore vs, vibreerde op het ritme van jarentachtigrock toen hij vanaf de kruising naderde, ongepast snel in deze kinderrijke buurt.

De remlichten flitsten en de auto reed met piepende banden achteruit tot hij naast de fiets stilstond. De muziek stopte. De chauffeur kwam naar buiten, met een sigaret in zijn mond. Hij was mager, blootsvoets en met ontbloot bovenlijf, en droeg niets anders dan een blauwe voetbalbroek. Hij liet het bestuurdersportier openstaan en liep op zijn tenen, bevallig als een ballerina, via het al hete asfalt het gras op, waar hij neerhurkte om de fiets te bestuderen. Hij streelde de lekke voorband van de fiets alsof het de poot van een gewond dier was. De vliegen zoemden, plotseling tot leven gebracht en verontrust.

De man keek de lege straat op en neer, nam turend een trekje van zijn sigaret, haalde zijn schouders op, greep toen met één hand de fiets vast en stond op. Hij liep ermee naar zijn auto en legde hem in zijn kofferbak alsof hij hem net had gekocht, behendig het voorwiel los wippend met de snelspanhendel zodat de fiets paste.

Hij stapte weer in de auto, sloeg het portier dicht en reed weg, het ritme van AC/DC's 'Highway to Hell' mee tikkend op zijn stuur, in zijn sas met zichzelf. Gisteren was het blijkbaar Valentijnsdag geweest, en hij geloofde niet in die kapitalistische shit, maar hij zou de fiets aan zijn vrouw geven en zeggen: 'Beetje laat, maar fijne Valentijnsdag, schat,' met een ironische knipoog, en dan had hij het weer goedgemaakt. Dus dikke kans dat hem vanavond een beloning wachtte.

Maar helaas wachtte hem geen beloning. Integendeel. Twintig minuten later overleed hij, op slag dood bij een frontale botsing. Een chauffeur van een oplegger die van de snelweg kwam zag het stopbord niet, want dat ging schuil achter een overhangende tak van een amberboom. Buurtbewoners

klaagden er al maanden over. Het was wachten op een ongeluk, zeiden ze, en nu was het dan zover.

De appels rotten snel weg in de hitte.

1

Twee mannen en twee vrouwen zaten achter in een hoek van een restaurantje onder de ingelijste foto van zonnebloemen bij zonsopgang in Toscane. Ze waren lang als basketballers en ze hingen over het ronde tafeltje met het mozaïekblad, waarbij hun voorhoofden elkaar bijna aanraakten. Ze spraken met zachte, intense stemmen, alsof ze het over een internationale spionagezaak hadden, wat vreemd zou zijn in dit kleine zaakje in een buitenwijk op een aangename, zomerse zaterdagochtend, met de geur van versgebakken bananen- en perencake in de lucht en zachte rockmuziek die loom uit de stereo kwam om het ijverige gesis en gemaal van de espressomachine te begeleiden.

‘Volgens mij zijn het broers en zussen,’ zei de serveerster tegen haar baas. De serveerster was enig kind en geïntrigeerd door het fenomeen broers en zussen. ‘Ze lijken ontzettend veel op elkaar.’

‘Ze moeten opschieten met bestellen,’ zei haar baas, die uit een gezin met acht kinderen kwam en broers en zussen totaal niet intrigerend vond. Na de hevige hagelbui van vorige week had het goddank bijna een week geregend. Nu de branden onder controle waren, was de rook tegelijk met de gezichten van de mensen opgeklaard en waren er eindelijk weer klanten, met geld om te verbrassen, dus wilde hij dat mensen snel bestelden en weer weggingen.

‘Ze zeiden dat ze nog niet op de kaart hadden gekeken.’

‘Ga nog maar eens vragen.’

De serveerster liep opnieuw naar het tafeltje en merkte op dat ze allemaal op dezelfde kenmerkende manier zaten, met hun enkels om de voorpoten van hun stoelen gehaakt, alsof ze wilden voorkomen dat ze weggleden.

‘Pardon?’

Ze hoorden haar niet. Ze waren allemaal tegelijk aan het praten, hun stemmen vielen samen. Ze waren absoluut familie. Ze klónken zelfs hetzelfde: lage, diepe stemmen, een tikje hees. Mensen met keelpijn en geheimen.

‘Technisch gezien wordt ze niet vermist. Ze heeft ons dat appje gestuurd.’

‘Ik kan gewoon niet geloven dat ze haar telefoon niet opneemt. Ze neemt anders altijd op.’

‘Papa zei dat haar nieuwe fiets weg is.’

‘Wat? Dat is bizar.’

‘Dus... ze is gewoon de straat uit gefietst, de ondergaande zon tegemoet?’

‘Maar ze had haar helm niet bij zich. Wat ik heel vreemd vind.’

‘Volgens mij wordt het tijd dat we haar toch als vermist opgeven.’

‘Het duurt nu al ruim een week. Dat is te lang.’

‘Ik zeg toch net dat ze technisch gesproken niet...’

‘Als wij niet weten waar ze is, dan wordt ze dus automatisch vermist.’

De serveerster verhief haar stem tot een punt dat gevaarlijk dicht in de buurt kwam bij onbeschoft. ‘Zijn jullie al klaar om te bestellen?’

Ze hoorden haar niet.

‘Is er al iemand thuis geweest?’

‘Pa vroeg of ik alsjeblieft niet langs wilde komen. Hij zei dat hij het “erg druk” heeft.’

‘Erg druk? Waar heeft hij het dan zo druk mee?’

De serveerster stond naast hen te schuifelen, tussen de stoe-

len en de muur, zodat een van hen haar misschien zou zien.

‘Weet je wat er zou kunnen gebeuren als we haar als vermist zouden opgeven?’ Het was de knappere van de twee mannen die dit zei. Hij droeg een linnen overhemd met lange mouwen die tot aan zijn ellebogen waren opgerold, een korte broek en schoenen zonder sokken. Hij was begin dertig, vermoedde de serveerster, met een sikje en een beetje van de charismatische charme van een realtyster of een makelaar. ‘Dan verdenken ze pa dus meteen.’

‘Dan verdenken ze pa waarvan?’ vroeg de andere man, een wat sjofeler, grovere, goedkopere versie van de eerste man. Hij had geen sikje, maar moest zich wel nodig scheren.

‘Dat hij... je weet wel.’ De broer in de duurdere versie zwaaide met zijn vinger langs zijn nek.

De serveerster hield zich muisstil. Dit was het beste gesprek dat ze had gehoord sinds ze als serveerster was begonnen.

‘Jezus, Troy.’ De goedkopere versie ademde uit. ‘Dat is niet grappig.’

De andere man haalde zijn schouders op. ‘De politie zal vragen of ze ruzie hadden. Volgens pa hadden ze inderdaad ruzie.’

‘Maar...’

‘Misschien heeft pa er wel echt iets mee te maken,’ zei de jongste van de vier, een vrouw in een korte oranje, met margrieten bezaaide jurk over een zwempak dat in de nek was vastgestrikt. Haar haar was blauwgeverfd (precies in de kleur die de serveerster zelf ook zo graag wilde) en was bij elkaar gebonden in een natte, warrige lage knot. Er lag een fijn waas van zanderige zonnebrandcrème op haar armen, alsof ze net van het strand was gelopen, ook al waren ze minstens veertig minuten rijden bij de kust vandaan. ‘Misschien was het de druppel voor hem. Misschien was het eindelijk de druppel.’

‘Hou op, jullie allebei,’ zei de andere vrouw, van wie de serveerster zich nu realiseerde dat ze een vaste klant was: extra grote, extra hete flat white, met sojamelk. Haar naam was

Brooke. Brooke met een 'e' op het eind. Ze schreven de namen van de klanten op hun koffiedeksel en deze vrouw had er ooit op een bedeesde maar vastberaden manier, alsof ze zich niet kon inhouden, op gewezen dat er een 'e' aan het einde van haar naam moest staan.

Ze was beleefd, maar niet spraakzaam en over het algemeen een beetje gestrest, alsof ze al wist dat het niet haar dag zou worden. Ze betaalde met een briefje van vijf dollar en deed dan altijd het wisselgeld van vijftig cent in de fooienpot. Ze droeg elke dag hetzelfde: een donkerblauw poloshirt, een korte broek en gympen met sokken.

Vandaag was ze gekleed voor het weekend, in een rok en een topje, maar ze zag er toch nog steeds uit als een soldaat buiten diensttijd, of een gymleraar die er niet in trapte als je met een smoesje kwam over buikkramp.

'Papa zou mama nóóit iets aandoen,' zei ze tegen haar zus. 'Nooit.'

'O mijn god, natuurlijk niet. Dat meende ik helemaal niet serieus!'

Het meisje met het blauwe haar hield haar handen omhoog en de serveerster zag de gerimpelde huid om haar ogen en mond en realiseerde zich dat ze helemaal niet jong was, ze ging alleen jong gekleed. Ze was iemand van middelbare leeftijd in een vermomming. Van een afstand zou je haar op twintig schatten; van dichtbij leek ze eerder veertig. Het voelde als een truc.

'Pa en ma hebben een geweldig huwelijk,' zei Brooke met een 'e', en iets in de verontwaardigde eerbied in haar stem deed de serveerster vermoeden dat ze, ondanks haar verstandige kleding, misschien wel de jongste van de vier was.

De knappere broer keek haar verwonderd aan. 'Zijn we wel in hetzelfde huis opgegroeid?'

'Geen idee, zeg het maar? Ik heb namelijk nooit iets van geweld gezien... Ik bedoel, kom óp!'

‘Hoe dan ook, ik ben niet degene die het suggereert. Ik zeg dat andere mensen het misschien suggereren.’

De blauwharige vrouw keek op en zag de serveerster staan. ‘Sorry! We hebben nog steeds niet gekeken!’ Ze pakte de geplastificeerde menukaart op.

‘Geeft niet,’ zei de serveerster. Ze wilde meer horen.

‘We zijn namelijk allemaal een beetje afgeleid. Onze moeder wordt vermist.’

‘O nee. Dat is... zorgwekkend?’ De serveerster wist niet goed hoe ze moest reageren. Ze leken niet echt bezorgd. Deze mensen waren allemaal een stuk ouder dan zij – zou hun moeder dan niet écht oud zijn? Een oud dametje? Hoe kan een oud dametje vermist raken? Dementie?

Brooke met een ‘e’ kromp ineen. Ze zei tegen haar zus: ‘Dat zeg je toch niet tegen mensen.’

‘Neem me niet kwalijk. Onze moeder is mogelijk vermist,’ verbeterde de blauwharige vrouw zichzelf. ‘We weten even niet waar we haar hebben gelaten.’

‘Dan moet je je stappen nagaan,’ zei de serveerster, die het grapje meespeelde. ‘Waar hebben jullie haar voor het laatst gezien?’

Er viel een ongemakkelijke stilte. Ze keken haar allemaal aan met identieke donkerbruine ogen en nuchtere gezichtsuitdrukkingen. Ze hadden allemaal van die wimpers die zo donker waren dat het leek alsof ze eyeliner op hadden.

‘Je hebt nog gelijk ook. Dat is precies wat we moeten doen.’ De blauwharige vrouw knikte langzaam, alsof ze deze onzinnige opmerking serieus nam. ‘Onze stappen nagaan.’

‘We willen allemaal graag de appelkruiemel met slagroom proberen,’ onderbrak de dure broer. ‘En dan laten we je weten wat we ervan vinden.’

‘Goeie.’ De goedkopere broer tikte met de rand van zijn menukaart tegen de zijkant van de tafel.

‘Als ontbijt?’ zei Brooke met een ‘e’, maar ze glimlachte

wrang, alsof ze een of andere privégrap deelden over appelkruimel, en ze overhandigden allemaal hun menukaarten op die opgeluchte ‘dat is dan geregeld’-manier waarop mensen vaak een menukaart teruggaven, blij dat ze ervanaf waren.

De serveerster schreef *4x app.kr.* op haar notitieblok en legde de stapel menukaarten recht.

‘Luister,’ zei de broer in de goedkopere versie. ‘Heeft iemand háár al gebeld?’

‘Koffie?’ vroeg de serveerster.

‘We willen allemaal een grote zwarte koffie,’ zei de dure broer en de serveerster maakte oogcontact met Brooke met een ‘e’ om haar de kans te geven te zeggen: ‘Nee, zo drink ik mijn koffie niet, ik heb altijd een extra grote, extra hete flat white met sojamelk,’ maar ze was bezig haar broer de les te lezen. ‘Natuurlijk hebben we haar gebeld. Een miljoen keer. Ik heb geappt. Ik heb gemaïld. Jij niet dan?’

‘Dus vier grote koffie, zwart?’ vroeg de serveerster.

Niemand reageerde.

‘Oké, dus vier grote koffie, zwart.’

‘Niet mama. Háár.’ De goedkopere broer legde zijn ellebogen op tafel en drukte zijn vingertoppen tegen zijn slapen. ‘Savannah. Heeft iemand al geprobeerd met haar in contact te komen?’

De serveerster had geen excuus meer om te blijven hangen en hen nog verder af te luisteren. Was Savannah een andere zus? Waarom was die hier niet vandaag? Was zij soms de verschoppeling van de familie? De verloren dochter? Was dat de reden waarom die broer haar naam zo onheilspellend liet vallen? En hád iemand haar inderdaad gebeld?

De serveerster liep naar de toonbank, drukte met haar vlakke hand op de bel en legde hun bestelling met een klap neer.

Afgelopen september

Het was bijna elf uur op een kille, winderige dinsdagavond. Lichtroze kersenbloesems schoten op en wervelden door de lucht terwijl de taxi langzaam langs gerenoveerde historische huizen reed, elk met een middenklasse luxe sedan op de oprit en een ordelijk trio van verschillend gekleurde klike's op de stoep. Een koeskoes schoot over een zandstenen muurtje, gevangen in de koplampen van de taxi. Een kleine hond kefte één keer en viel toen stil. De lucht rook naar houtkachels, gemaaid gras en langzaam gegaard lamsvlees. De meeste huizen waren donker, op het waakzame knippen van beveiligingscamera's na.

Joy Delaney, op nummer negen, ruimde haar vaatwasser in terwijl ze luisterde naar de laatste aflevering van *The Migraine Guy Podcast* op de mooie nieuwe draadloze koptelefoon die haar zoon haar voor haar verjaardag had gegeven.

Joy was een kleine, slanke, energieke vrouw met glanzend, schouderlang, wit haar. Ze kon zich nooit precies herinneren of ze nou achtenzestig was of negenenzestig en soms hield ze zelfs rekening met de mogelijkheid dat ze zevenenzestig was. (Ze was negenenzestig.) Op dit moment droeg ze een spijkerbroek en een zwart vest over een gestreept T-shirt, met wollen sokken. Ze zag er zogenaamd 'geweldig uit voor haar leeftijd'. Jongeren in winkels zeiden dat vaak tegen haar. Ze wilde dan altijd zeggen: 'Je weet mijn leeftijd niet, gek, dus hoe weet

je dat ik er geweldig uitzie voor mijn leeftijd?’

Haar man, Stan Delaney, zat in zijn ligstoel in de woonkamer, met op elke knie een icepack, en keek naar een documentaire over 's werelds mooiste bruggen terwijl hij een zakje zoete chilizoutjes soldaat maakte die hij stuk voor stuk door een bakje roomkaas haalde.

Hun bejaarde staffordshireterriër, Steffi (vernoemd naar Steffi Graf, omdat ze als puppy al zo hard kon lopen), zat op de keukenvloer naast Joy en kauwde stiekem op een stukje krant. Het afgelopen jaar was Steffi obsessief gaan kauwen op elk papier dat ze in huis kon vinden, wat een psychische aandoening bij honden scheen te zijn, mogelijk veroorzaakt door stress, al wist niemand waar Steffi gestrest over zou kunnen zijn.

Maar goed, Steffi's papierverslaving was in elk geval acceptabeler dan de verslaving van Otis, de kat van haar buurvrouw Caro, die ineens allerlei kledingstukken jatte uit de huizen aan hun hofje, inclusief, vernederend genoeg, ondergoed, wat Caro te gênant vond om terug te geven, behalve aan Joy natuurlijk.

Joy wist dat ze er met haar gigantische koptelefoon uitzag als een buitenaards wezen, maar dat kon haar niet schelen. Na jarenlang haar kinderen om rust te hebben gesmeekt, kon ze die rust nu juist niet meer verdragen. De stilte gierde door haar zogeheten lege nest. Dat nest was al jaren leeg, dus ze had er inmiddels aan gewend moeten zijn, maar vorig jaar hadden ze hun bedrijf verkocht en het voelde alsof alles abrupt tot stilstand kwam. In haar zoektocht naar rumoer was ze verslaafd geraakt aan podcasts. Vaak ging ze naar bed met haar koptelefoon nog op, zodat ze in slaap werd gewiegd op het slaapliedje van een spraakzame, gezaghebbende stem.

Zelf had ze geen last van migraine, maar haar jongste dochter wel, dus luisterde Joy naar *The Migraine Guy Podcast* voor nuttige tips die ze aan Brooke zou kunnen doorgeven, maar ook als een soort boetedoening. De afgelopen jaren was ze

bijna ziek van spijt geworden vanwege de afwijzende, ongeduldige manier waarop ze in eerste instantie had gereageerd op Brookes kinderhoofdpijn, zoals ze het vroeger noemden.

‘Spijt’ zou sowieso het thema van mijn memoires kunnen zijn, dacht ze, terwijl ze probeerde de kaasrasp naast de braadpan in de vaatwasser te schuiven. *Een spijtig leven*, door Joy Delaney.

Gisteravond was ze naar de eerste sessie geweest van een cursus ‘Dus je wilt je memoires schrijven?’ op de avondschool in de buurt. Joy wilde helemaal geen memoires schrijven, maar Caro wel, dus hield ze haar daar gezelschap. Caro was weduwe en verlegen en wilde niet alleen gaan. Joy zou Caro aan een vriendin helpen (ze had al een geschikt iemand op het oog) en dan zou ze afhaken. Hun leraar had uitgelegd dat je het proces van het schrijven van memoires begon door een thema te kiezen en daarna was het gewoon een kwestie van anekdotes vinden om het thema te ondersteunen. ‘Misschien is jouw thema “Ik ben voor een dubbeltje geboren, maar moet je me nu eens zien”’, zei de leraar en alle dames met hun keurige pantalons en pareloorbellen knikten plechtig en noteerden voor *een dubbeltje geboren* in hun gloednieuwe schriftje.

‘Nou, voor jou is het tenminste duidelijk wat het thema van je memoires moet worden,’ zei Caro op weg naar huis tegen Joy.

‘O ja?’ zei Joy.

‘Tennis. Jouw thema is tennis.’

‘Dat is geen thema,’ zei Joy. ‘Een thema is meer zoiets als “wraak” of “succes tegen alle verwachtingen in” of...’

‘Je zou het *Game, Set and Match*, het verhaal van een tennisgezin kunnen noemen.’

‘Maar dat is... We zijn geen tennistèrren,’ zei Joy. ‘We hadden gewoon een tennisschool en een tennisclub. Wij zijn de familie Williams niet.’ Om de een of andere reden vond ze Caro’s opmerking irritant. Verontrustend, zelfs.

Caro keek perplex. ‘Waar heb je het over? Tennis is de passie van jullie gezin. Mensen zeggen altijd: “Volg je passie!” En dan denk ik bij mezelf: goh, hád ik maar een passie. Zoals Joy.’

Joy was op een ander onderwerp overgestapt.

Nu keek ze op van de vaatwasser en herinnerde zich Troy, als jonge jongen, hier in deze keuken, zijn racket vastgegrepen als een wapen, gezicht rood van woede, zijn mooie bruine ogen vol verwijt en tranen die hij weer inslikte, al schreeuwde: ‘Ik haat tennis!’

‘Oei, heiligschennis!’ had Amy gezegd, omdat het haar rol als oudste was om elke familieruzie van commentaar te voorzien en moeilijke woorden te gebruiken die de andere kinderen nog niet begrepen, terwijl Brooke, nog zo klein en schattig, in onvermijdelijk huilen was uitgebarsten en Logan een uitgestreken, onnozel gezicht opgezet had.

‘Je haat tennis helemaal niet,’ had Joy tegen hem gezegd. Het was een bevel. Wat ze bedoelde was: je mág tennis niet haten, Troy. Wat ze bedoelde was: ik heb de tijd of de kracht niet om jou toe te staan tennis te haten.

Joy schudde licht met haar hoofd om de herinnering van zich af te zetten en probeerde haar aandacht weer op de podcast te richten.

‘... zigzaglijnen die door je gezichtsveld zweven, glinsterende vlekken of sterretjes; mensen met aurasymptomen bij hun migraine zeggen dat...’

Troy had niet echt een hekel aan tennis. Sommige van hun gelukkigste familieherinneringen speelden zich af op de tennisbaan. De meeste. Sommige van hun naaste herinneringen speelden zich daar ook af, maar kom op, Troy speelde nu nog steeds. Als hij echt zo’n hekel had gehad aan tennis, zou hij nu hij in de dertig was niet nog altijd de baan op gaan.

Was tennis echt het thema van haar leven?

Misschien had Caro gelijk. Zij en Stan hadden elkaar misschien nooit ontmoet zonder tennis.

Inmiddels meer dan een halve eeuw geleden. Een verjaardagsfeestje in een klein, overvol huis. Hoofden die op de maat mee knikten van ‘Popcorn’ van Hot Butter. De achttienjarige Joy greep de dikke groene steel van haar wijnglas, dat tot de rand gevuld was met warme moezel.

‘Waar is Joy? Je moet Joy ontmoeten. Ze heeft net een of ander groot toernooi gewonnen.’

Dat waren de woorden die de nauwe halve kring van mensen die de jongen die met zijn rug tegen de muur stond omringden uit elkaar deed gaan. Hij was een reus, bizar lang en met brede schouders, met een dikke bos lang krullend zwart haar in een paardenstaart, een sigaret in de ene hand, een blikje bier in de andere. Atletische jongens in de jaren zeventig rookten soms nog als een schoorsteen. Hij had een kuiltje in zijn wang, dat pas verscheen toen hij Joy zag.

‘We moeten een keer een balletje slaan,’ zei hij. Ze had nog nooit zo’n stem gehoord, niet bij een jongen van haar leeftijd. Het was een stem die zo diep en zo loom klonk dat mensen er grappen over maakten en probeerden hem te imiteren. Ze zeiden dat Stan klonk als Johnny Cash. Hij deed het niet met opzet. Zo praatte hij nou eenmaal. Hij sprak niet veel, maar alles wat hij zei klonk belangrijk.

Ze waren niet de enige tennissers op dat feest, maar wel de enige kampioenen. Het was het lot, zo onvermijdelijk als een sprookje. Als ze elkaar die avond niet hadden ontmoet, zouden ze elkaar uiteindelijk toch wel tegengekomen zijn. Tennis was een kleine wereld.

Dat weekend speelden ze hun eerste wedstrijd. Zij verloor met 6-4, 6-4, en verloor toen meteen ook maar haar maagdelijkheid aan hem, al had haar moeder haar nog zo gewaarschuwd dat je nooit met een jongen naar bed moest gaan als je hem echt leuk vond: ‘Waarom zouden ze de koe kopen als ze de melk gratis kunnen krijgen?’ (Haar dochters gilden om die uitspraak.)

Joy zei tegen Stan dat ze alleen met hem naar bed ging vanwege zijn service. Het was een magnifieke service. Ze bewonderde hem nog steeds, wachtend op die fractie van een seconde als de tijd stilstond en Stan een standbeeld van een tennisser werd: rug gebogen, bal hangend in de lucht, racket achter zijn hoofd, en dan... bám.

Stan zei dat hij alleen met haar naar bed ging vanwege haar doelgerichte volley, en toen zei hij, met die lage, lome stem vlak bij haar oor: ‘Nee, dat is niet waar, je moet nog wel werken aan die volley, je komt te dicht naar het net, maar ik wilde met je naar bed, omdat ik, toen ik die benen zag, meteen wist dat ik die om mijn rug wilde hebben.’ En Joy lag helemaal in katzwim, zo geweldig en poëtisch vond ze dat, al stelde ze de kritiek op haar volley niet op prijs.

‘... hierdoor komen neurotransmitters vrij...’

Ze keek naar de rasp. Die zat onder de wortel, die de vaatwasser er niet vanaf kreeg. Ze spoelde hem af in de gootsteen. ‘Waarom sta ik jouw werk te doen?’ zei ze tegen de vaatwasser en ze dacht aan zichzelf in de tijd van voor de vaatwasser, staande bij deze zelfde gootsteen, met huishoudhandschoenen in heet afwaswater en een wolkenkrabber van vuile borden naast haar.

Haar verleden botste de laatste tijd steeds met haar heden. Gisteren was ze in paniek wakker geworden uit een dutje, in de waan dat ze vergeten was een van de kinderen van school te halen. Het kostte haar een dikke minuut voor ze zich herinnerde dat al haar kinderen inmiddels volwassen waren: volwassen, met rimpels en hypotheeken, diploma’s en reisplannen.

Ze vroeg zich af of ze soms dement werd. Haar vriendin Linda, die in een verpleegtehuis werkte, zei dat er elke dag een golf van rusteloosheid door het huis ging rond de tijd dat de scholen uitgingen en de oudere dames opgewonden raakten, ervan overtuigd dat ze zich moesten haasten om kinde-

ren op te halen die allang groot waren. Toen ze dat hoorde, schoten de tranen Joy in de ogen en nu was haar precies hetzelfde overkomen.

‘Het zou kunnen dat mijn superieure intellect de symptomen van mijn dementie maskeert,’ had Joy tegen Stan gezegd.

‘Ik heb er anders niks van gemerkt,’ zei Stan.

‘Van mijn dementiesymptomen? Of van mijn superieure intellect?’

‘Nou, je bent altijd een beetje raar in je hoofd geweest,’ had hij gezegd, en toen slenterde hij weg, waarschijnlijk om een ladder te beklimmen, omdat zijn zonen tegen hem hadden gezegd dat zeventig te oud was om ladders te beklimmen, dus zocht hij steeds een excuus om die ladder op te gaan.

Gisteravond had ze geluisterd naar een zeer informatieve podcast, *This Dementia Life*.

De kaasrasp weigerde om naast de koekenpan in de vaatwasser plaats te nemen. Ze bestudeerde de twee dingen. Het voelde als een puzzel die ze moest kunnen oplossen.

‘... veroorzaken een verandering in de grootte van de bloedvaten...’ zei de Migraineman.

Wat? Nu moest ze de podcast een stuk terugspoelen.

Ze had gehoord dat de hersenfunctie snel achteruit kon gaan na je pensioen. Misschien was dat het. Dat haar frontale kwab aan het verschrompelen was.

Ze hadden gedacht dat ze er klaar voor waren om met pensioen te gaan. De tennisschool verkopen leek de voor de hand liggende volgende stap in hun leven. Ze konden niet eeuwig blijven coachen en geen van hun kinderen had er interesse in om het bedrijf over te nemen. Sterker nog, het was beledigend, zo ongeïnteresseerd als ze waren. Jarenlang koesterde Stan de hoop dat Logan zich zou willen inkopen in Delaneys: dat ouderwetse idee dat de oudste zoon zijn trotse opvolger zou worden. ‘Logan was een geweldige coach,’ mompelde hij. ‘Hij snapte het. Hij snapte het echt.’

De arme Logan had verschrikt gekeken toen Stan beschroomd had geopperd dat hij het bedrijf misschien wel zou willen kopen. ‘Hij is niet erg gedréven, hè?’ had Stan tegen Joy opgemerkt en Joy had tegen hem gesnauwd omdat ze kritiek op haar kinderen niet kon velen, vooral niet als die kritiek terecht was.

Dus hadden ze de boel verkocht. Aan prima mensen voor een prima prijs. Ze had dat gevoel van verlies niet zien aankomen. Ze had zich niet gerealiseerd hoe hun identiteit werd bepaald door Delaneys Tennis Academy. Wie waren ze nu dan? Gewoon weer zo’n stel boomers.

Goddank speelden ze zelf nog wel. Hun meest recente trofee stond, zwaar en trots, op het dressoir, klaar om mee te pronken als iedereen thuiskwam voor Vaderdag. Stans knieën moesten het wel bezuren, maar het was een dikke overwinning op twee technisch uitstekende spelers geweest: zij en Stan hadden veel het net opgezocht, de aanval ingezet vanuit het midden en waren kalm gebleven. Ze hadden het nog.

Behalve in toernooien, speelden ze nog steeds in de clubcompetitie op maandagavond die Joy jaren geleden had opgericht, hoewel dat de laatste tijd wel wat deprimerend was omdat er de hele tijd maar mensen overleden. Zes maanden geleden was Dennis Christos omgevallen op de baan toen hij met zijn vrouw Debbie een partij speelde tegen Joy en Stan, wat verschrikkelijk traumatisch was geweest. Joy vermoedde dat het hart van die arme Dennis de opwinding niet aankon bij het idee dat hij Stans service kon doorbreken. Ze gaf Stan er stiekem de schuld van dat hij Dennis had laten geloven dat dat kon. Hij had het opzettelijk op 40-love laten komen, voor zijn eigen plezier. Het kostte haar veel wilskracht om niet te zeggen: ‘Jij hebt Dennis Christos vermoord, Stan.’

De waarheid was dat zij en Stan niet geschikt waren om met pensioen te gaan. Hun zes weken durende droomvakantie naar Europa was al een ramp geweest.

Zelfs Wimbledon. Vooral Wimbledon. Toen het vliegtuig weer in Sydney landde, waren ze allebei dol van opluchting, en dat hadden ze aan niemand toegegeven, niet aan hun vrienden en niet aan hun kinderen. Zelfs niet aan elkaar.

Soms probeerden ze dingen te doen die hun gepensioneerde vrienden deden, 'een heerlijk dagje strand', bijvoorbeeld. Joy sneed haar voet aan flarden toen ze op een oesterschelp ging staan en ze kregen een parkeerbon. Het deed haar denken aan die keren dat ze het in haar hoofd had gehaald om met Stan en de kinderen gezellig te gaan picknicken en ze zo haar best had gedaan te doen alsof ze het soort gezin waren dat dat soort dingen deed: gezellig picknicken. Maar er ging onvermijdelijk iets mis. Altijd was er wel iemand in een slecht humeur, of ze verdwaalden, of het regende net toen ze aankwamen en de rit naar huis verliep in hatelijke stilte, op het regelmatige snuiven na van welk kind ook maar het idee had dat het onterecht op zijn of haar kop had gekregen.

'We zijn eigenlijk best romántisch geworden sinds we met pensioen zijn,' zei een irritant opgewekte vriendin tegen haar, zodat Joy wel kon kokhalzen. Maar laatst kocht ze twee bananenmilkshakes in de *food court*, bij wijze van leuk gebaar omdat zij en Stan die altijd kochten als ontbijt in ontbijtsalons in kleine stadjes, toen ze in de beginjaren van hun huwelijk samen de regionale toernooien afdingen. Toen ze het geld voor motels uitspaarden door in de auto te slapen. En seks hadden op de achterbank.

Maar het was duidelijk dat Stan zich hun bananenmilkshakes niet eens herinnerde en op weg naar huis traptte hij plotseling en onnodig op de rem toen iemand voor hen invoegde, en Joys milkshake vloog in het rond. Dus nu hing de permanente en weerzinwekkende stank van zure melk in hun auto: de zure geur van mislukking. Stan rook niks, zei hij.

Om genadig en met verve hun pensioen te vieren zoals hun vrienden, hadden ze anders in elkaar moeten zitten. Hadden

ze minder chagrijnig moeten zijn (zoals Stan) en een grotere verscheidenheid aan interesses en hobby's moeten hebben naast tennis. Ze hadden kleinkinderen nodig.

Kleinkinderen.

Het woord alleen al vervulde haar met het soort onmetelijke, gecompliceerde emoties dat voorbehouden is aan jonge mensen: verlangen, woede en het ergste van alles: intense, bittere afgunst.

Ze wist dat één klein kleinkind genoeg was om die brullende stilte te stoppen, om haar dagen weer zo'n beetje tot leven te laten komen, maar je kon je kinderen niet om kleinkinderen vragen. Zo vernederend. Zo burgerlijk. Ze vond zichzelf er te interessant en verfijnd voor. Ze was een feministe. Een sportvrouw. Een zeer succesvolle zakenvrouw. Ze weigerde om aan dat specifieke cliché te voldoen.

Het kwam vanzelf wel. Ze moest gewoon geduld hebben. Ze had vier kinderen. Vier kansen in de loterij, hoewel twee van haar vier kinderen vrijgezel waren, dus misschien telden die nog niet als loten. Maar twee van hen hadden solide relaties, al heel lang. Logan en zijn vriendin Indira waren nu vijf jaar samen. Ze waren dan wel niet getrouwd, maar dat deed er niet toe. Indira was geweldig en de laatste keer dat Joy haar zag, had ze echt zo'n mysterieuze, geheimzinnige blik, bijna alsof ze Joy iets wilde vertellen, maar nog even wilde wachten: misschien tot ze de twaalf weken had gehaald?

Brooke en Grant waren gelukkig getrouwd, hadden een hypotheek op een heus huis en een gezinsauto, en Grant was ouder, dus het zou snel aan de orde kunnen zijn. Had Brooke maar niet haar eigen fysiotherapiepraktijk geopend. Het was bewonderenswaardig – Stan gloeide gewoon van trots als iemand erover begon – maar je eigen bedrijf runnen was stressvol en migrainelijders moesten juist hun stress in toom houden. Brooke was te gedreven. Maar ze zou zeker snel een baby

willen. Brooke was altijd op de hoogte van de laatste medische richtlijnen, dus ze wist heus wel dat je niet te lang moet wachten.

Joy hoopte stiekem dat haar kinderen een creatieve manier zouden vinden om haar over hun zwangerschap te vertellen, zoals de kinderen van andere mensen altijd deden op YouTube. Ze zouden bijvoorbeeld een foto van de echo kunnen inpakken en dan Joys reactie filmen als ze hem uitpakte: verbijstering gevolgd door een vallend kwartje, hand voor haar mond slaan, tranen en knuffels. Dat zouden ze dan op hun social media kunnen zetten. *Joy komt erachter dat ze oma wordt!* Zou viraal kunnen gaan. Joy kleepte zich tegenwoordig altijd extra mooi als haar kinderen op bezoek kwamen, voor het geval dat.

(Ze ging die fantasie natuurlijk nooit met iemand delen. Zelfs niet met de hond.)

De Migraineman sprak verleidelijk in Joys oren: *‘We moeten het eens hebben over magnesium.’*

‘Vind ik ook. Laten we het daar eens over hebben,’ zei Joy.

De koekenpan en de rasp pasten met geen mogelijkheid naast elkaar. Het lukte gewoon niet. De rasp kon er niet meer bij. Maar hij was toch al schoon. Ze kwam weer overeind en ontdekte dat haar man recht voor haar stond, alsof hij zichzelf had geteleporteerd.

‘Wel ver... Godsamme... Wat de fuck!’ gilte ze.

Ze duwde haar koptelefoon in haar nek en legde haar hand op haar bonkende hart. ‘Wil je me niet zo besluipen!’

‘Waarom klopt er iemand op de deur?’ Stans lippen waren oranje van de chilizoutjes. Er zaten vochtige kringen op de knieën van zijn spijkerbroek van de smeltende icepacks. Ze trok het niet om naar hem op te kijken, vooral omdat hij met zo’n beschuldigende uitdrukking op haar neerkeek, alsof zij er iets aan kon doen dat er aangeklopt werd.

Steffi ging naast Stan zitten, haar oren gespitst en alert, ogen

stralend van de glorieuze mogelijkheid dat ze misschien mee uit mocht.

Joys blik gleed naar de klok aan de keukenmuur. Voor een bezorger of een marktonderzoeker was het veel te laat. En het was ook te laat voor een vriend of familielid om langs te komen, en trouwens, dat deed niemand meer zonder eerst te bellen.

Joy bekeek haar man. Misschien was hij degene met dementie. Ze wist uit haar onderzoek dat men de demente echtgenoot geduldig en vriendelijk moest behandelen.

‘Ik heb niets gehoord,’ zei ze dan ook geduldig en vriendelijk. Ze zou een uitstekende verzorger zijn, al zou ze hem zo snel mogelijk op de wachtlijst zetten voor een fijn verpleegtehuis.

‘Ik hoorde geklop,’ hield Stan vol en zijn kaak bewoog heen en weer om zijn ergernis te uiten.

Maar toen hoorde Joy het ook: *bons, bons, bons*.

Alsof iemand met een gebalde vuist op hun voordeur sloeg. Hun deurbel was al jaren kapot en mensen klopten vaak ongeduldig aan nadat ze eerst de bel hadden geprobeerd, maar dit bonzen had veel weg van een noodgeval.

Haar ogen ontmoetten die van Stan en zonder een woord te zeggen liepen ze allebei naar de voordeur, niet rennend maar wel snel, door de lange gang, vlug, vlug, vlug. Steffi draafde naast hen voort, hijgend van opwindning. Joys sokken gleden over de plankenvloer en ze voelde dat ze alle drie, man, vrouw en hond, een verkwikkend gevoel van urgentie deelden. Iemand had hen nodig. Er was vast een soort crisis. En zij zouden die crisis oplossen, want er mochten dan geen kinderen meer bij hen thuis wonen, ze hadden nog steeds die mentaliteit: *wij zijn de volwassenen. Wij regelen het wel*.

Misschien hadden ze juist wel zo'n plezier in dat snelle loopje naar de deur omdat het alweer een poos geleden was

dat een van de kinderen om geld of advies had gevraagd, of zelfs maar om een lift naar het vliegveld.

Bonk, bonk, bonk.

‘We komen eraan!’ riep Stan.

Flarden van herinneringen flitsten door Joys hoofd: Troy die thuiskwam van school toen hij een jaar of acht of negen was, op de deur bonkend en schreeuwend: ‘FBI! Doe open!’ Hij deed dit jarenlang elke keer als hij ergens voor de deur stond, zo grappig vond hij het. Amy drukte verwoed op de bel, toen die het nog deed, omdat ze haar huissleutel weer eens was kwijtgeraakt en altijd haast had om naar de wc te gaan.

Stan was haar voor. Hij klikte het veiligheidsslot met een efficiënte draai van zijn pols om en gooide de deur open.

Een snikkende jonge vrouw tuimelde naar binnen alsof ze daar met haar voorhoofd tegen de deur had gestaan en viel regelrecht in Stans armen, als een dochter.